

Borghjerg: Siden jeg paa Socialdemokratiets Vegne havde den Ære at indbringe dette Lovforslag, som tilsigter at gennemføre den lige og almindelige Valgret fuldt ud i de kommunale Forsamlinger, er der fra Regeringens Side fremsat et Forfatningsforslag, hvorefter Landstinget bygges op paa de kommunale Raad. I den Diskussion, som Landet over er opstaaet deraf, har man, saa vidt jeg har lagt Mærke til, helt igennem fra demokratisk Side hævdede, at det nye Landsting bygges op paa den lige og almindelige Valgret. Venstre hævder i Forfatningsdiskussionen, at derved vil hele Rigsdagen, ogsaa Landstinget, blive bygget paa den almindelige Valgrets Grund. Man gaar altsaa ud fra, at vi har almindelig Valgret til de kommunale Raad. Det er vel ogsaa Tilfældet i Princippet, og det burde efter vor gældende kommunale Ordning være saaledes, men fuldt ud er det det ikke. En af Valgrets betingelserne er bl. a., at vedkommende skal være sat i Skat og have betalt Skatten. Hvis det nu er saaledes, at alle blev sat i Skat, kunde man sige, at vi fuldt ud havde almindelig Valgret, og saadan burde det være efter den gældende Kommunalforfatning. Det var Forudsætningen for de kommunale Love, baade Købstad- og Landkommunallovene i Tresserne, en Forudsætning, der ogsaa siden er blevet hævdet fra Venstres Side, bl. a. under den Kritik af forskellig Praksis, som er fremkommet, og ved Forespørgsler til Højre-
regeringer.

Ærede Medlemmer husker maaske, at man særlig omkring i Købstæderne fra konservativ Side søgte at indskrænke den kommunale Valgret ved at stryge de nederste Skattesatser og derved berøve en hel Del Vælgere deres kommunale Valgret. Dette protesterede baade Venstre og Socialdemokratiet meget energisk imod. Jeg husker saaledes, at Højreflertallet i Horsens strøg hele den nederste Skatteklasse og derved berøvede Vælgere i Hundredevis deres kommunale Valgret og gjorde det naturligvis med det udtrykkelige Formaal derved at lade sig selv Sejren ved de kommende kommunale Valg. Ærede Medlemmer vil huske de Kampe, der i den Anledning opstod rundt omkring særlig i Købstæderne i Halvfemserne, da Demokratiet begyndte at vinde Indgang i Byraadene. Det formede sig saaledes, at Magten i Ligningskommissionen ligefrem, som det ogsaa blev sagt, blev Nøglen til Byraadet. Det demokratiske Parti, der sad inde med

Magten i Ligningskommissionen og derved kunde sørge for, at alle eller saa godt som alle blev satte i Skat, sikrede sig en større Udsigt til ogsaa at vinde Flertal i Byraadet. Man hævdede, som sagt, den Gang stadig baade fra Venstres og Socialdemokratiets Side, at Forudsætningen i den kommunale Valglov var den, at vel skulde der svares Skat for at faa Valgret, men alle skulde sættes i Skat. Imidlertid tillod man sig, som sagt, fra visse Sider at sætte sig ud over denne Forudsætning. Det lykkedes ved Forespørgsler her i Tinget til Regeringen i det væsentlige at faa ogsaa Højres Indenrigsminister til at anerkende, at Forudsætningen i Virkeligheden var, at alle blev sat i Skat. Men fuldt ud gennemført Praksis blev det alligevel ikke.

Saa fik vi ved den kommunale Skatte-
lov af 1903 gennemført en Bestemmelse om, at ved den kommunale Skatteligning kunde Skatten ingen Sinde nedsættes saaledes, at den helt bortfaldt. Vi opfattede denne Bestemmelse som en ret betydningsfuld, og det var den sikkert ogsaa, dens Hensigt var netop at stoppe den Sprække, hvorigennem Konservatismen havde søgt at gøre sine Overklasseinteresser gældende. Alligevel har heller ikke denne Bestemmelse forment Praksis saaledes, at man kan sige, at alle sættes i Skat. Jeg ved i alt Fald en Kommune — der er flere, men jeg nævner særlig denne — hvor Sagen er blevet ret udførligt omtalt, det er Frederiksberg Kommune. Det nu siddende Højreflertal i denne Kommune har bevidst søgt at rasere Skattelisterne for de laveste Skattesatser og derved rasere Valglisten for de laveste Skatteydere for at skaffe sig større Udsigt til at sejre ved de kommunale Valg. Højreflertallet i Frederiksberg Kommunalbestyrelse søgte at udelukke alle, der havde under 800 Kr. i aarlig Indtægt, fra Skat og derved sikkert ogsaa fra Valgret. Man begrundede denne Udelukkelse af alle under 800 Kr., altsaa noget lignende, som i Kraft af Loven bestaar her i København, overmaade humant, man talte skønne og hjertelige Ord om, at det var Synd at sætte disse smaa Indtægters Indhavere i Skat, thi de havde slet ikke Raad til at betale, det var langt humanere, mente man, ved Skatteansættelsen helt at se bort

Rettelse.

Sp. 1324, Linie 5 f. o.: „bærer“, læs: nyder godt af.